

O TYM JAK SEGREGUJEMY ODPADY

Wydawca:

Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi
Spółka z o.o. w Koninie
ul. Sulańska 13
62-510 Konin
tel. 63 246 81 79
fax. 63 246 92 91
e-mail: bok@mzgok.konin.pl

ISBN: 978-83-954830-1-1

CZEŚĆ, JESTEŚMY HANIA I PATRYŚ – EKOBOHATERZY! JESZCZE SIĘ NIĘ ZNAMY, ALE TO SIĘ ZMIENI, BO NIEBAWEM BĘDZIEMY RAZEM Z TOBĄ CHODZIĆ DO SZKOŁY. TY TEŻ MOŻESZ NALEŻEĆ DO NASZEJ SUPEREKODRUŻYNY, ALE MUSISZ RAZEM Z NAMI NAUCZYĆ SIĘ DBAĆ O ŚRODOWISKO.

PATRYŚ

HANIA

Narysuj swój portret i portret przyjaciela lub przyjaciółki, którzy razem z Tobą wstąpią do SUPEREKODRUŻYNY. Wpisz Wasze imiona.

CZY WIESZ, ŻE...

Każdy z nas produkuje rocznie nawet ponad 300 kg różnych odpadów? To bardzo dużo. Wiele z nich można odzyskać i ponownie przetworzyć w użyteczne dla nas przedmioty. Żeby tak się stało, odpady trzeba umiejętnie posegregować. Jeśli chcesz należeć do naszej drużyny, segreguj. To proste. Wystarczy, że odpowiednie odpady wrzucisz do specjalnych pojemników. Razem nauczymy się dziś, jak to robić. Ruszaj z nami w drogę pełną wyzwań i zdobądź dyplom EKOBOHATERA.

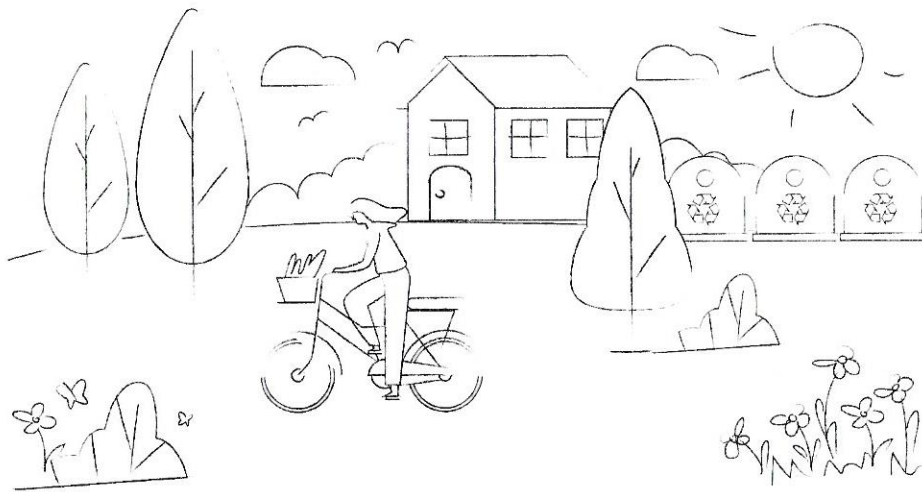
4

Odpady, popularnie nazywane śmieciami, towarzyszą nam od chwili, gdy człowiek pojawił się na Ziemi. Czyli od bardzo, bardzo dawna. Są z nami każdego dnia. Gdy czegoś już nie potrzebujemy i musimy się tego pozbyć, produkujemy je. Trzeba jednak pamiętać, że część odpadów można będzie jeszcze w przyszłości wykorzystać, tak by dalej służyły ludziom.

Naukowcy od dawna prowadzą badania dotyczące stanu zanieczyszczenia środowiska. I nie mają dla nas dobrych wiadomości: jeśli nadal będziemy tak bardzo śmiecić, marnować wodę, prąd, jedzenie, zaniedbywać Ziemię i zatruwać środowisko, to w przyszłości nasza planeta nie będzie nadawała się już do życia. A wtedy wszyscy i wszystko może wyginąć. Dlatego tak ważne jest dbanie o Ziemię i segregacja odpadów.

Przyjrzyj się obu rysunkom, pokoloruj je, a następnie wskaż wszystkie różnice. Powiedz też, w którym z miejsc wolałbyś/wolałabyś mieszkać. Dlaczego?

Ponieważ wszystkim zależy, żeby dbać o środowisko, w Polsce wprowadzono zasady, które w prosty sposób pozwalają zapamiętać, jak segregować odpady. Żeby łatwiej było zapamiętać, pojemniki mają różne kolory.

Teraz popatrz uważnie na opisy poniżej. Przeczytaj i zapamiętaj, jakie odpady powinny trafić do jakich pojemników i od dzisiaj zacznij z przyjaciółmi segregować śmieci.

Przyklej w wyznaczone miejsca odpowiednie naklejki

ŻÓŁTY

PLASTIK, METAL I OPAKOWANIA
WIELOSKŁADNIKOWE

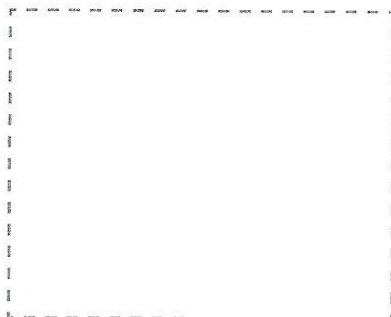

Wrzucamy: butelki plastikowe, nakrętki i kapsle, kartony po mleku, puszki po żywności, opakowania po kosmetykach

Nie wrzucamy: opakowań po lekach, zabawek, zużytych baterii, puszek po farbach

ZIEŁONY

SZKŁO

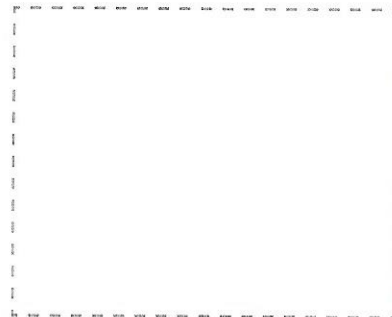

Wrzucamy: szklane butelki, słoiki, szklane opakowania po kosmetykach

Nie wrzucamy: doniczek, porcelany, szkła, żarówek, luster i szyb

NIEBIESKI

PAPIER

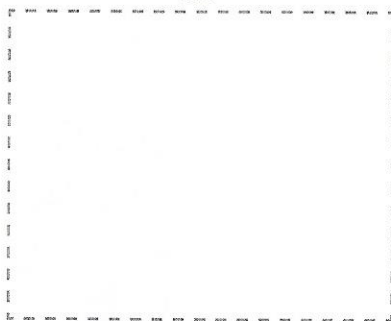

Wrzucamy: opakowania z papieru i tektury, gazety, czasopisma i ulotki, zeszyty, tekturę

Nie wrzucamy: kartonów po mleku, tłustego papieru, środków higienicznych (np. ręczników papierowych i zużytych chusteczek)

BRĄZOWY

BiO

Wrzucamy: odpadki po owocach i warzywach, resztki jedzenia, gałęzie drzew i krzewów, trawę, kwiaty, trociny

Nie wrzucamy: ziemi i kamieni, popiołu z palenisk domowych

CZARNY

ODPADY ZMIESZANE

Tu wrzucamy bardzo wiele różnych śmieci, dlatego najprościej będzie Wam zapamiętać, że do czarnego lub szarego kosza wrzucamy odpady, których nie wymieniliśmy powyżej

Szkolny piknik w parku już się skończył, dzieci spakowały rzeczy i chcą iść do domu, jednak na trawie zostało bardzo dużo śmieci. Nie możemy tego tak zostawić. Posprzątaj z nami park, będzie szybciej. Jeśli pamiętasz, które odpady powinny trafić do wyznaczonych koszy, połącz je z czterema pojemnikami na śmieci, które stoją w rogu. Jeśli nie pamiętasz, zerknij na stronę 3, gdzie znajdziesz podpowiedzi.

6

Ułóż litery w odpowiedniej kolejności,
żeby odczytać hasło.

ŚTİWA ZCYTSY
TEJS KPIĘSZYNIEJ

CZY WIESZ, ŻE...

Z 35 plastikowych butelek można
wyprodukować bluzę z polaru.

Rzucona w lesie butelka plastikowa będzie rozkładać
się w ziemi od 100 do 1000 lat, a guma do żucia
rozłoży się po 5 latach!

Jedna torebka foliowa jest produkowana w sekundę,
używamy jej przez około 25 minut, a gdy ją wyrzucimy,
rozkłada się przez minimum 100 lat!

DOBRA RADA...

Zanim wyrzucisz plastikową butelkę,
odkręć zakrętkę i zgnieć butelkę.
Zajmie mniej miejsca w koszu.

Wykreśl wymienione wyrazy w pionie lub poziomie,
a następnie z pozostałych liter odczytaj hasło:

M	A	L	U	M	I	N	I	U	M
P	A	D	S	Z	K	Ł	O	R	E
L	S	P	A	L	A	R	N	I	A
A	D	Z	I	E	M	E	T	A	L
S	B	U	T	E	L	K	A	C	I
T	N	A	T	U	R	A	S	E	G
I	H	U	T	A	R	E	G	U	J
K	A	O	D	P	A	D	Y	Ś	M
Z	I	E	M	I	A	I	E	C	I

Słowa
do wykreślenia:

Aluminium
Ziemia
Szkło
Huta
Spalarnia
Metal
Butelka
Natura
Odpady
Plastik

Zostań detektywem i rozwiąż zagadki.
Wpisz samodzielnie odpowiedzi, o który z koszy na odpady chodzi.

Nikt z nas temu nie zaprzeczy,
że w nim znajdziesz sporo rzeczy:
obierki i skorupki, i kwiatki z rabatki.
To¹ pojemnik na odpadki.

Metalowa puszka, butelka z plastiku
takich śmieci w domu zawsze jest bez liku.
Pognieć je dokładnie, żeby były płaskie,
Do² kosza wyrzucić, jeśli łaska.

A kosz³ uwielbia papier
gdy mu go wrzucisz, z radości aż sapie.
Papieru jednak nie chce brudnego,
bo brzuch go bardzo boli od niego.

Czasem niechcący stółk potłuczysz,
czasem już nie chcesz szklanej butelki -
do⁴ kosza je wyrzucić,
a będzie z tego pożytek wielki.

Ze szkła powstają nowe butelki,
z metalu także pożytek wielki.
Czasami jednak śmieci jest dużo,
więc jeśli nie wiesz, czemu poszują,
czy się przerobić je jakoś da,
te pojemniki⁵:⁶
wybierz raz dwa!

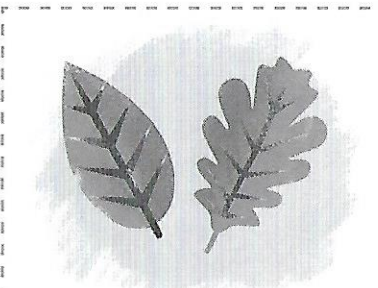
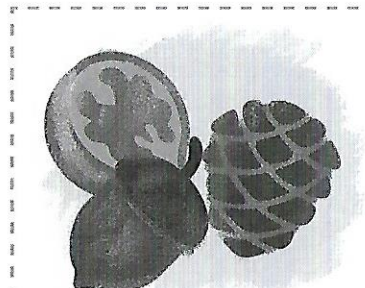
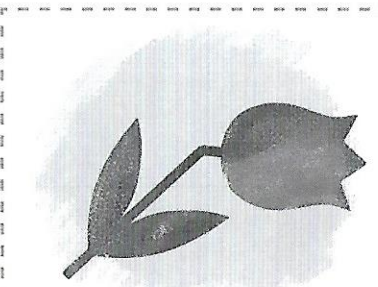
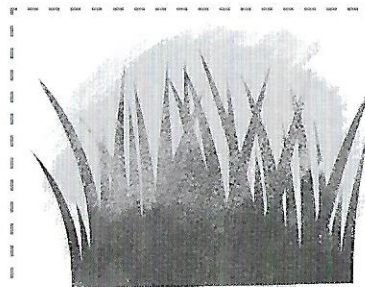

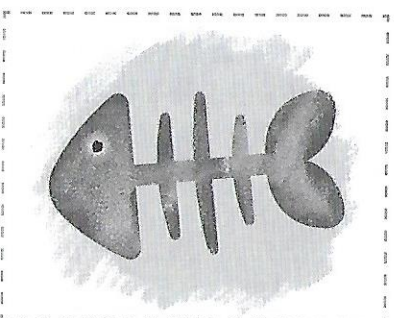
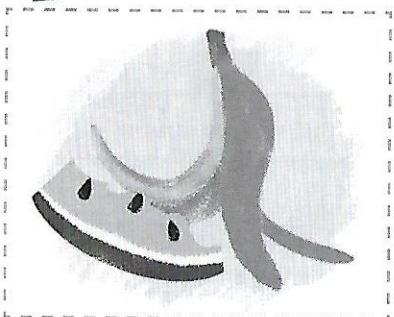
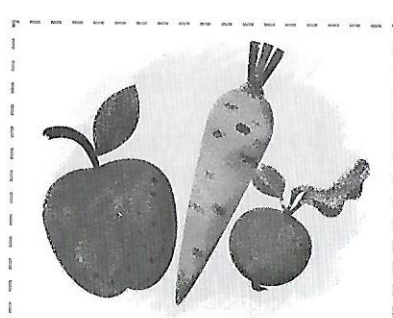
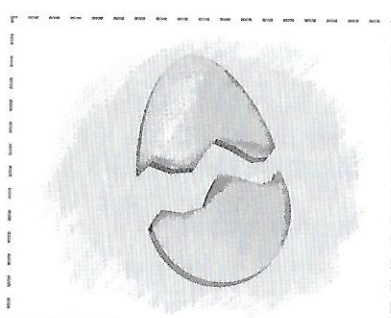
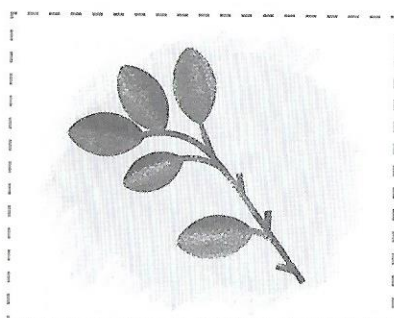
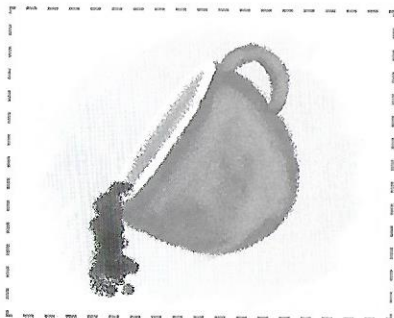
CZY PAMIĘTASZ, ŻE...

Biodopady - to wszystkie odpady, które można poddać kompostowaniu, a więc procesowi naturalnego rozkładu. Odpady te staną się w przyszłości doskonałym nawozem dla roślin. Biodopady mogą być również poddane procesowi fermentacji w biogazowni. Wówczas stają się źródłem gazu. Gaz może być paliwem dla pojazdów lub może być przetworzony na energię elektryczną i ciepłą.

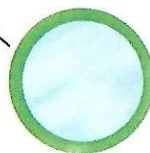
By lepiej zapamiętać, co zaliczamy do biodopadów, przyklej naklejki w odpowiednie miejsca. Do biodopadów zaliczamy m.in.:

Przyłóż lusterko do wyznaczonej linii i odczytaj zapisane w lustrzanym odbiciu informacje. Dzięki temu dowiesz się czego **NIE WOLNO** wrzucać do brązowych pojemników BIO.

**PRZYŁÓŻ
LUSTERKO**

**ODCHODÓW
SZKODLIWYCH I KOCI
RESZTEK JEDZENIA W PŁYNIE, NP. SUP
ZEPŁUTĘ I ŻYWIWY
ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN
ZIEMI I KAMIENI
PIASKU
DREWNA**

CZY WIESZ, ŻE...

Tona makulatury pozwala oszczędzić 17 drzew.

Ponowny przerób stosu gazet o wysokości 125 cm pozwala na uratowanie sześciometrowej sosny.

Przeciętny mieszkaniec Ziemi zużywa rocznie około 50 kg papieru.

Każde 100 kg papieru to średniej wielkości dwa drzewa, przy czym należy wiedzieć, że jedno drzewo produkuje w ciągu roku tlen wystarczający do życia 10 osób.

Pomóż Hani i Patrysiowi rozwiązać krzyżówkę. Zbierz litery z czerwonych pól i ułóż z nich hasło.

A							D ⁹		E
		B							
			4		F				12
							3		
									2
G	11							H	
	10								
		J	i	6					M
									8
L		13		15					5
							N		
	t		1						

hasło:

A		B		C		D	
E		F		G		H	
i		J		K		L	
t		M		N			

Teraz będzie trochę o tym, czym jest RECYKLING. To trudne słowo, które ani trochę nie brzmi po polsku, prawda? To dlatego, że pochodzi z języka angielskiego. Będzie nam potrzebne, żeby zrozumieć, co dzieje się z odpadami, które wrzuciliśmy do kolorowych pojemników.

RECYKLING znaczy po prostu ponowne przetworzenie. Dzięki temu z odpadów, które są już niepotrzebne, powstanie coś innego i bardzo potrzebnego: nowe rzeczy.

ROZSYPANKA:

Aby odpowiedzieć na pytanie powyżej, rozwiąż zagadkę. Wykreśl wszystkie litery B, F, J, M, T, H, W, S z poniższej rozsypanki i odczytaj odpowiedzi:

RBHECJMWSYBJKJTSŁFI BWSNJM
GJTWSSDBRMUW SGFHIWSE

MŻWSFMYBCHWFMIWBHETWJHWO
FDTHWSPBAHWFWDBFTU

hasło:

CZY WIESZ, ŻE...

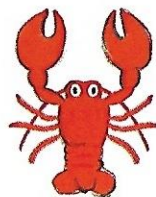
Szkło można przetapiać dowolną ilość razy.

Z niespełna 700 puszek aluminiowych można zrobić rower.

Z 3 puszek aluminiowych można wykonać oprawki do okularów.

Rozwiąż rebus, wpisz hasło.

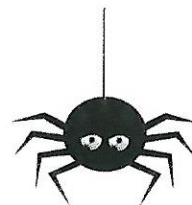

K=DY

~~RTY~~

OD

JAK=DY

hasło:

W weekend było fajnie, ale tym razem Hania i Patryś nie potrafiłi się już doczekać poniedziałku, bo w poniedziałek WRAZ z całą klasą mieli jechać na wycieczkę do Konina, do prawdziwej TERMICZNEJ PRZETWÓRNI ODPADÓW, zwanej SPALARNIA. To dopiero przygoda!

A czy Wy wiecie, po co buduje się spalarnie odpadów? To takie specjalne miejsce, do którego przyjeżdżają ciężarówki wypełnione odpadami, których w żaden sposób nie da się odzyskać ani przetworzyć. Tutaj są spalane w bardzo wysokiej temperaturze. Dzięki temu powstaje energia, a pozostaje tylko trochę popiołu i żużla.

Dzięki temu, że śmieci trafiły do spalarni, powstaje energia elektryczna i ciepła, która potem trafia np. do naszych domów. A żużel wykorzystywany jest dalej w budownictwie. Zapraszamy Cię na wycieczkę po spalarni.

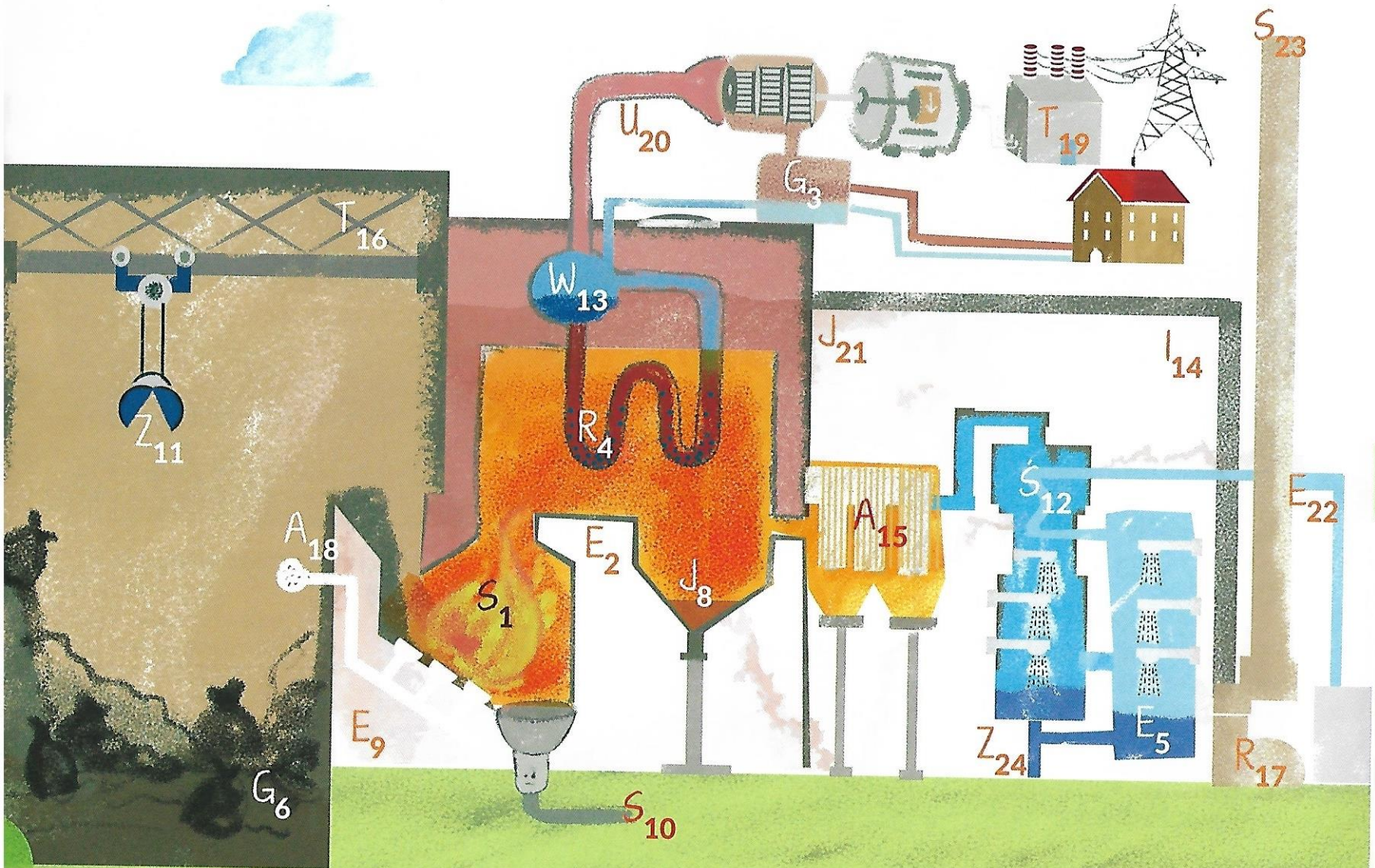
12

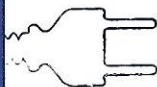
Zwiedzając konińską spalarnię, rozglądaj się uważnie. Znajdź ukryte litery z zawieszonymi cyferkami. Zapisz je i ułóż w kolejności, a poznasz najważniejszą zasadę EKOBOKATERA.

hasło:

Hania bardzo lubi naleśniki, więc mama miała zrobić je dziś na drugie śniadanie. Ale naleśników nie będzie, bo spalił się mikser do mieszania ciasta. Nie da się już go naprawić. I trzeba kupić nowy. Hania już biegła do kuba na śmieci z zepsutym mikserem, kiedy tata powiedział: STOP. Miksera nie można wrzucić po prostu do śmietnika, bo należy do tzw. elektroodpadów.

ELEKTROODPADY

TO WSZYSTKIE ZUŻYTE URZĄDZENIA
DZIAŁAJĄCE NA PRĄD LUB BATERIE.

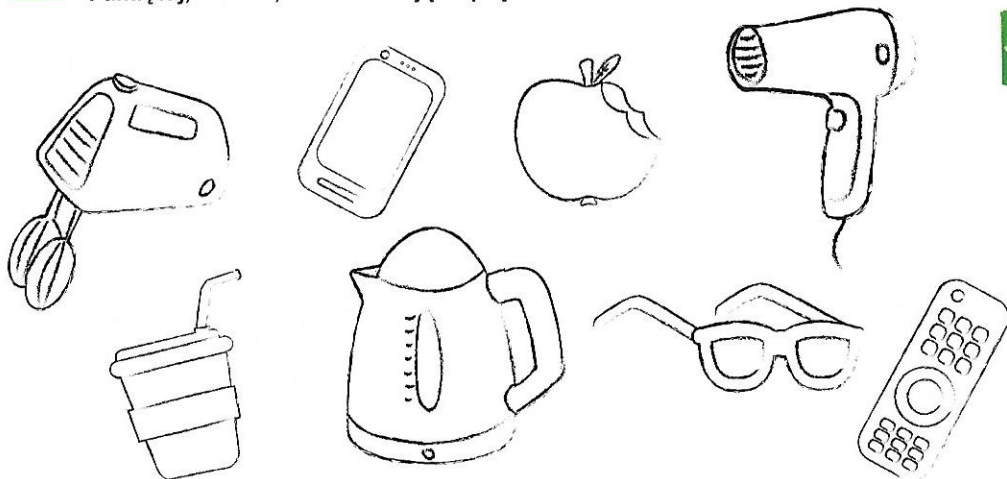
ZOBACZ, CO POWINNO SIĘ Z NIMI ROBIĆ?

- > ODDAJ BEZPŁATNIE, W MIEJSCU GDZIE KUPUJESZ
NOWE URZĄDZENIE
- > ODNIŚ DO SPECJALNEGO PUNKTU ZBIERANIA:
PUNKT SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW
KOMUNALNYCH (W SKRÓCIE: PSZOK)

Pokoloruj obrazki i zaznacz pętelką wszystkie przedmioty, które jeśli się zepsują będzie można zaliczyć do elektroodpadów. Pamiętaj, że to te, które działają na prąd lub baterie.

14

Zapytaj rodziców, gdzie znajduje się PSZOK w Twojej miejscowości i wpisz poniżej odpowiedź.

Specjalny punkt odbioru odpadów znajduje się w

Będąc z rodzicami na zakupach, zwracaj uwagę na ekoznaki, które umieszczone są na opakowaniach. Dzięki nim dowiesz się, co należy zrobić z danym opakowaniem lub przedmiotem po zużyciu. Zobacz, jakie znaki można zobaczyć na opakowaniach i co oznaczają.

DOBRA RADA...

Kupując towary, zwracaj uwagę na symbole, które są na opakowaniach. Dzięki nim dowiesz się, czy są przyjazne dla środowiska.

BEZPIECZYSTWO

znak przypomina, że dane opakowanie powinno zostać wrzucone do kosza, by nie zanieczyszczać środowiska naturalnego.

ODNOBUDOWA

znak ten informuje, że opakowanie zostało w taki sposób zaprojektowane i stworzone, by można je było przetworzyć.

BIODEGRADOWALNE

oznacza, że opakowanie nie uwalnia szkodliwych dla środowiska substancji podczas kompostowania.

MOŻLIWOŚĆ PONOWNEGO WYKORZYSTANIA

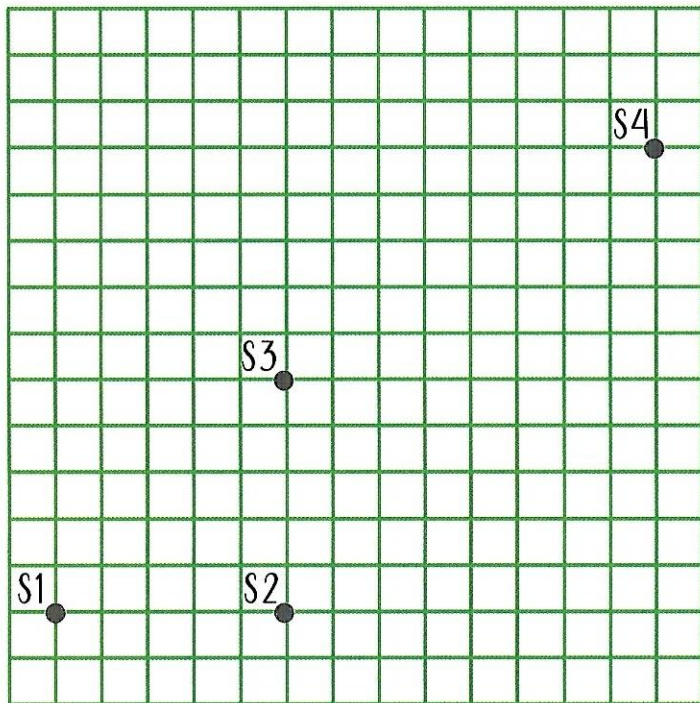
tym znakiem opatrywane są produkty, które po wykorzystaniu nadają się do ponownego użycia (mogą być wielokrotnego użycia). Można go zobaczyć na butelkach, szklanych pojemnikach, beczkach, kontenerach i puszkach.

Dbanie o środowisko to bardzo ważne zadanie każdego z nas. O tym, dlaczego należy dbać o naszą planetę, uczyliśmy się już w przedszkolu, a później w szkole. Czasem jednak zdarza się, że dorośli, którzy powinni dawać przykład młodszemu, postępują bardzo źle: nie tylko nie segregują, ale nawet podrzucają śmieci do lasu, zostawiając je przy drodze lub w parku, przez co w okolicy powstają dzikie wysypiska. Pamiętaj, że takie zachowanie jest w Polsce zabronione i karane.

Dbaniem o przestrzeganie porządku i bezpieczeństwa zajmują się STRAŻNICY MIEJSKY, którzy mają wiele obowiązków. Przyjmują oni również informacje o tym, gdzie znajdują się dzikie wysypiska śmieci.

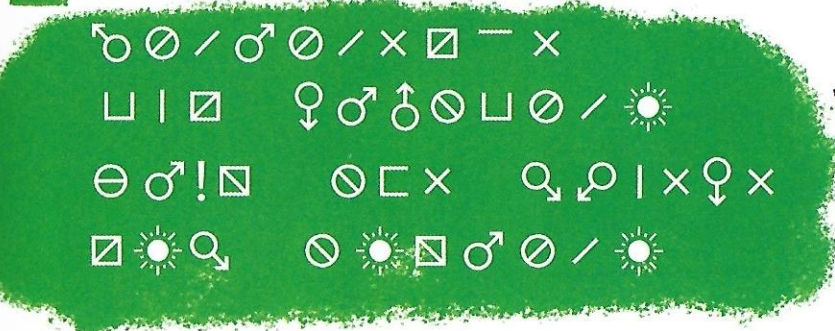
Jeśli chcesz poznać numer telefonu STRAŻY MIEJSKIEJ, musisz rozwiązać zagadkę i narysować linię na szachownicy według podanego kodu.

S1:		S2:	
3	→	3	→
10	↑	10	↑
3	←	3	←
5	↓	10	↓
3	→		
S3:		S4:	
3	→	3	←
		10	↓
		3	→
		5	↑
		3	←

Rozszyfruj zagadkę według podanej legendy, a poznasz ukryte hasło.

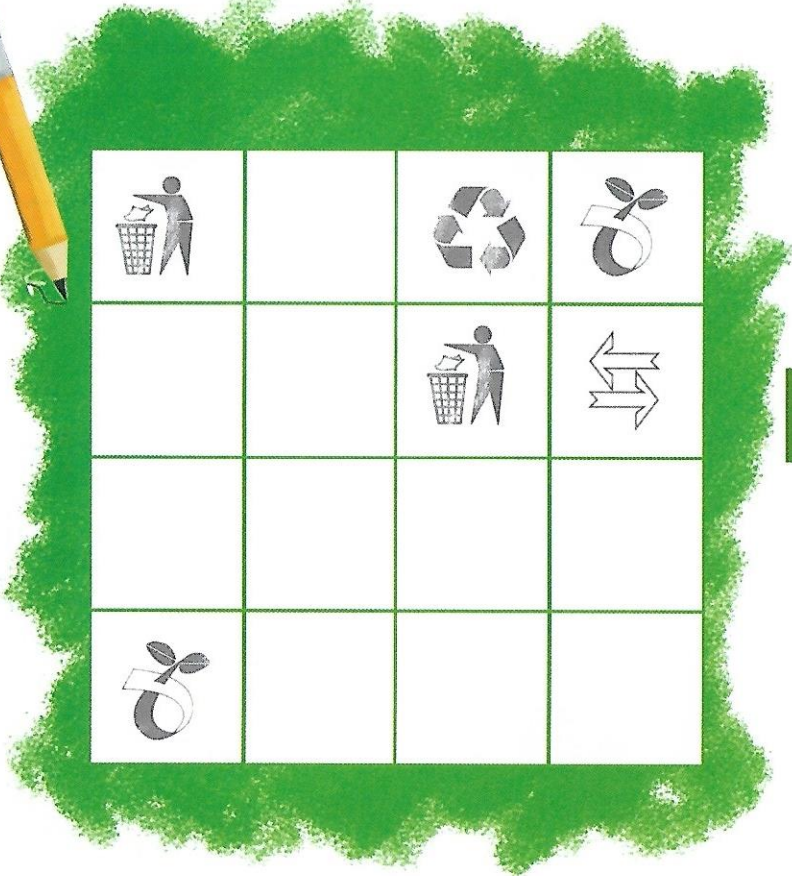
hasło:

×	□	▣	▤	○	⊘	△	□	/	\		
A	Ą	B	C	Ć	D	E	Ę	F	G	H	I
—	*	□	□	⊠	☀	!	♥	♂	♂	♀	♂
J	K	L	Ł	N	Ń	Ó	P	R	Ś	T	U
♂	♀	☆	⊖	⊕	☾						
W	Ś	Y	Z	Ż	Ź						

LEGENDA

Uzupełnij diagram sudoku, pamiętając o tym, że w każdym rzędzie i każdej kolumnie symbole (ekoznaki) mogą pojawić się wyłącznie jeden raz.

DYPLOM

EKOBOHATERA

ZA OPANOWANIE WIEDZY EKOLOGICZNEJ
i ZNAJOMOŚCI ZASAD PRAWIDŁOWEJ SEGREGACJI ŚMIECI.
DZIĘKI TOBIE ŚWIAT JEST CZYSTSZY I PIĘKNIEJSZY!

ISBN: 978-83-954830-1-1

Egzemplarz bezpłatny

Realizacja:

Wydawnictwo KA s.c.

Joanna Tomczyk-Lidochowska

Katarzyna Wiśniewska-Lewicka

wydawnictwo@kasc.pl, www.kasc.pl

Koordynator wydania:

Joanna Tomczyk-Lidochowska

Redakcja:

Łukasz Karkoszka, Joanna Tomczyk-Lidochowska

Opracowanie graficzne, skład:

Wydawnictwo KA

Ilustracje:

Magdalena Frączek

Druk:

Mikopol

Projekt pt. „Świat czysty jest piękniejszy!” realizowany jest z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020

ŚWIAT CZYSTY JEST PIĘKNIEJSZY

